

Mosolyvár Alapítványi Óvoda

**IRÁNYTŰ PEDAGÓGIAI
PROGRAM**

OM azonosító:037267

„Keresem minden gyermek sajátos titkát, és azt kérdezem,
hogyan segíthetném abban, hogy önmaga lehessen.”

(Janus Korczak)

Tartalomjegyzék:

1. Bevezetés	4
2. Gyermekkép, Óvodakép, Jövőkép	5
3. Az óvodai nevelés általános feladata	8
3.1. Az egészséges életmódra nevelés óvodánkban, egészségfejlesztő program	8
3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés	14
3.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	17
4. Az óvodai élet megszervezésének elvei	18
4.1. Személyi feltételek	18
4.2. Tárgyi feltételek	18
4.3. Óvodai életünk szervezési feladatai	19
4.4. Kapcsolataink	23
4.5. Belső Ellenőrzés Csoport	26
5. Tevékenységformák, feladataink	26
5.1. Játék	26
5.2. Verselés, mesélés	29
5.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc. Így tedd rá! módszer	30
5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	31
5.5. Mozgás	32
5.6. Külső világ tevékeny megismerése	33
5.7. Munka jellegű tevékenységek	37
5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	39
6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	40
7. Az óvodapedagógusoktól elvárt követelmények a Kompetenciák (8/2013.I.30) EMMI rendelet alapján.	42
8. Gyermekvédelem az óvodánkban	48
9. Érvényességi rendelkezések	50
10. Legitimációs záradék	50

1. Bevezetés

A kormány 363/2012. (XII.17.) rendelete alapján felülvizsgáltuk nevelési programunkat, és az alapprogram előírásait figyelembe véve elvégeztük a szükséges módosításokat.

Figyelmet fordítottunk azon szakmai igényekre, elvárásokra melyek óvodásaink harmonikus fejlődését elősegítik.

1998-ban készítettük el saját nevelési programunkat. A program közös gondolkodást, együtt dolgozást kívánt mindnyájunktól. Próbára tette szakmai tudásunkat, kritikai intelligenciánkat, döntési képességünket, önismeretünket.

2004-ben az újabb felülvizsgálat során egyrészt a törvényességi megfelelést, másrészt a tartalmi használhatóságot vettük figyelembe. Korszerűsítettünk tényeket, tapasztalatokat rögzítettünk. Megerősítést nyertünk abban, hogy programunk jól megvalósítható.

2010-ben a tartalmi pontosításra, a stilisztikai egyszerűsítésre figyeltünk.

2016-ban az elmúlt három év tapasztalata alapján tartalmát kiegészítjük. Játék és Gyermektánc tevékenységterületeket bővítjük, színesítjük.

2018-ban újabb felülvizsgálat történt a Kormány 137/2018 (VII.25.) Korm.rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17) Korm.rendelet módosítása alapján.

Fenntartó váltás okán, 2019.július21.-i szakértői véleményeztetést követően újabb felülvizsgálatra és módosításra került sor.

Valamennyi felülvizsgálat átgondolásra készítette testületünket, viták, észrevételek során születtek döntések.

IRÁNYTŰ pedagógiai programunk ránk hasonlít.

Köszönet érte minden kollégának!

Dunakeszi, 2019.szeptember 16.

2. Gyermekkép, Óvodakép, Jövőkép

Gyermekkép

Óvodánkban szeretetteljes gondoskodással tiszteletben tartjuk gyermekeink egyéniségét, emberi méltóságát és óvjuk minden fizikai és lelki erőszakkal szemben.

Nevelőmunkánk gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az őket megillető jogok, szabadságok tiszteletben tartására törekedünk.

Biztosítjuk minden gyermek számára az egyformán magas színvonalú nevelést, az esetleges hátrányok csökkentését. Életkori szakaszonként – kis, középső és nagycsoportban – egyénekenként változó testi-lelki szükségletek biztosítása kiemelt feladatunk.

Fontosnak tartjuk, hogy óvodásaink énképe, önismerete erősödjön. Új értékeket, normákat, szabályokat éljenek meg. Épüljön be személyiségükbe a társakra, egymásra való odafigyelés, segítségnyújtás. Alapvető szokásrendszerek alakuljanak ki, alkalmazásuk váljon automatikussá.

Fejlődésüket segítjük a spontán és tervszerűen kialakított óvodai környezetükkel, a Zöld Óvoda, Madárbarát Óvoda feladatrendszerével, 'Így tedd rá' módszertanával..

Óvodakép

Óvodánk egyik intézménye annak az országos alapítványnak, melyet a MÁV hozott létre 1994-ben. Az alapítvány intézményeiben, óvodáiban magas színvonalú nevelőmunka folyik.

Az óvodánkat választó szülők alapítványi és étkezési díjat fizetnek, melynek összegéről az óvodavezető javaslata alapján a szülők közössége dönt.

Óvodánk 1974-ben épült, 150 férőhelyes, 6 csoportos, önálló főzőkonyhával rendelkező épület.

A Budapest – Szob vasútvonal és a 2 sz. főútvonal között helyezkedik el. Udvara ligetes, biztonságos játékeszközökkel felszerelt terület.

17 évig a Dunakeszi Járműjavító Üzem volt a fenntartónk, majd az országos alapítvány megalakulásáig a Budapesti MÁV Üzletigazgatóság működtette óvodánkat. A 'Vasút a gyermekekért' Alapítványtól jogutódlással a Dunakeszi Óvodásokért Alapítvány fenntartása alá került óvodánk, Mosolyvár Alapítványi Óvoda névvel.

Az eltelt évek alatt nyugodt, kiegyensúlyozott nevelési elveink miatt váltunk népszerűvé a szülők körében. Olyan feltételeket teremtettünk, melyek biztosítják a biztonságos és

egészséges környezetet. Gondosan összeállított napirenddel tettük lehetővé, hogy óvodásainknak megfelelő játékidő, pihenőidő, szabadidő, testmozgás álljon rendelkezésükre.

Nevelési céljaink, feladataink :

Az óvodai nevelésünk feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül: – az egészséges életmód alakítása,

– az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

- A gyermeki személyiség kibontakoztatása, tisztelet, szeretet, megbecsülés, bizalom gyakorlása.
- Olyan örömteli tevékenységek tervezése és megvalósítása melynek során önálló, aktív, kezdeményező, kiegyensúlyozott, fejlett mozgású gyerekeket nevelhetünk.
- A nyugodt, elmélyült szabadjáték biztosítása, a jó és biztonságos közérzet megteremtése.
- A természetes helyzetekben való helyes és önálló viselkedés gyakorlása.
- A világban való eligazodás segítése az életkori és egyéni sajátosságok, illetve az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével.
- A beilleszkedéshez szükséges testi-lelki-szociális érettség kialakítása, az esetleges hátrányok csökkentése.
- Az egészséges életmód szokásrendszerének alakítása, megszilárdítása.
- Ha óvodánkba nemzetiséghez tartozó gyerekek kerülnek, akkor biztosítjuk multikulturális nevelés feladatait, az integrációt.
- A nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapjának kialakítása, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben egyaránt.
- Önálló arculatunk megteremtése a mindennapokban, környezetünkben, szellemiségünkben.

Nevelőmunkánk alapelvei:

- A családi nevelés elsődlegessége, a partnerkapcsolat kiépítése a gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve.
- Szeretetteljes türelmes odafigyelés, elfogadás, udvariasság.
- A mással nem helyettesíthető játék elsődlegessége.

- Személyes kapcsolatokon keresztüli megismerés alapján az egyéni bánásmód érvényesítése.
- A közösségi nevelés szabályainak közvetítése.
- A környezettudatos magatartásra nevelés a fenntarthatóság érdekében.
- A gyermekek fejlődését szolgáló valós értékek közvetítése.
- A kapkodás és feszültségteremtő elemek kiküszöbölése.
- A megértő, együtt érző, de nem mindent elfogadó nevelői magatartás érvényesítése.
- Óvodánkban folyó nevelés magyar nyelven zajlik.

Fontosnak tartjuk: A tevékenységközpontú mindennapok megteremtését a gyermeki önállóságot, az érdeklődést, a nyitottságot, a kreativitást, a szociális érzékenységet, az öröm, a mosoly, a bánat kifejezését, a tehetség kibontakoztatását.

Óvodánk 2,5 éves kortól a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvodai nevelés a teljes óvodai életet magában foglaló örömteli tevékenységek tervezésével, megvalósításával zajlik, melynek során figyelembe vesszük a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényt.

Jövőkép

Továbbra is olyan intézmény szeretnénk lenni:

- amely ismert és elismert, mert színvonalas mindennapokat biztosít,
- ahol a szakmai meggyőződésünk alapján óvodánk továbbra is a felhőtlen gyermekkor színtere marad,
- ahol a céljaink megvalósításához folyamatosan jó minőségű munkát végzünk, adminisztratív feladatokat teljesítjük,
- az óvodapedagógusok a pedagógus életpálya modell minősítési programján részt vesznek,
- ahol a munkatársak is biztonságban érezhetik magukat,
  - megőrzik a hivatali titkot,
  - magatartásuk hivatásukhoz méltó,
  - aktív részvevői az intézmény szervezett programjainak (értekezlet, ünnepek)
- ahol a vezetés elkötelezett a innováció iránt, ahol megteremtik azokat a feltételeket, melyben nyugodt körülmények között nevelhetjük óvodásainkat,
- ahol a munkatársak egyre magasabb szintű munka elvégzésére törekednek, folyamatosan képezik magukat,

- ahol az önálló arculat nemcsak a nevelési légkörben fogalmazódik meg, hanem megjelenik a mindennapokban, a környezetünkben, szellemiségünkben,
- ahol a megszerzett és összegyűjtött tapasztalatot, tudást átadjuk egymásnak,
- ahol lehetőség nyílik a dolgozók anyagi és erkölcsi elismerésére,
- ahol folyamatosan, a problémákat megbeszélve, lehetőségeinket figyelembe véve elégtjük ki az óvodahasználók igényeit, azt nyújtva, amit minőségben és mennyiségben ígértünk.

3. Az óvodai nevelés általános feladata

3.1. Az egészséges életmódra nevelés óvodánkban, egészségfejlesztő program

- Feladatunk egy egészségvédő rendszer kialakítása és működtetése, amely elősegíti a harmonikus lelki, test és értelmi fejlődést.
- Továbbá az egészséges életvitel a testi fejlődés megalapozása és elősegítése, a gyermekek egészségének védelme, óvása, megőrzése, változatos örömteli tevékenységek biztosításával, higiénés szabályok betartásával.
- Hangsúlyt fektetünk a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtésére, portalanítására, fertőtlenítésére, zöld növények elhelyezésére, s megfelelő páratartalom biztosítására.

Nevelési elveink:

Testi, lelki, mentális egészség elve: Feladatunk egy olyan egészségvédő rendszer kialakítása és működtetése, amely elősegíti a harmonikus lelki testi és értelmi fejlődést. Ezen belül: egészséges életvitel, étkezés, mozgás, öltözködés, pihenés, testápolás szokásrendszer fejlesztése, belsővé válása változatos örömteli tevékenységek biztosításával, higiénikus szabályok betartatásával.

Társas kapcsolatok fejlesztésének elve: Olyan készségek kialakítása melyben:

- Képes szeretetre, mert őt is szeretik.
- Elfogad másokat, mert őt is elfogadják.
- Bízik önmagában, mert mi is bízunk benne.

- Érzelmileg kötődik családjához, óvodai közösségéhez, szülőföldjéhez. nemzetéhez.
- Óvja, védi környezetét, mert tudja, hogy az élet minden formája fontos.
- Eligazodik a világban, mert értelmes szabályok között él.
- Tevékeny, motivált, kezdeményező, mert módja van próbálkozni.
- Könnyen kommunikál, mert anyanyelvén szívesen beszél.
- Önálló véleménye van, mert mindig meghallgatják.

Cselekvői ismeretszerzés biztosításának elve:

A párhuzamos tevékenységek biztosítása során legyenek képesek:

- A sokoldalú tapasztalat kreatív felhasználásra.
- Megszerzett ismeretek összekapcsolására, az összefüggések felismerésére.
- Kísérletezésekben, problémamegoldó helyzetekben való aktív együttműködésre.

Fenntarthatóság elve:

Teljes körű egészség fejlesztésünk akkor válik hatékonyá, ha az egész óvodai életünket áthatja:

- mert minden gyermek részt vesz benne,
- a nevelőtestület összehangolt munkája,
- megvalósul a felvilágosító tevékenység,
- mindenki betartja és betartatja a munka és balesetvédelmi előírásokat,
- feltárja és elhárítja a vészhelyzetet,
- bevonja a szülőket és más szervezeteket a programba.

Az egészséges életmód alakítása:

Az egészséges életmódra nevelés, évek óta óvodánk egyik legfontosabb feladata. A családok, ezáltal a gyerekek egészségi állapotát is befolyásolja életmódjuk, életvitelük. Feladatunk, hogy már kisgyermek korban biztosítsuk számukra az egészséges életmódot az óvodai

- életritmussal, párhuzamos tevékenységeket biztosító rugalmas napirenddel,
- korszerűsödő étkezéssel,
- szükség szerinti testápolással,
- réteges öltözéssel,
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
, edzéssel, optimális terheléssel,
- pihenéssel, az ehhez kapcsolódó szokások alakításával, rögzítésével,

- egészség megőrzésével; betegség megelőzésével,
- egészséges és biztonságos környezet biztosításával,
- és az ehhez kapcsolódó szokások rögzítésével.

- Napirendünk kialakításánál figyelembe vettük az idejáró gyerekek szüleinek reggeli és délutáni érkezését. E két időpont közé helyeztük el – a folyamatos napirend keretein belül – az étkezések, és a pihenés idejét. Ezen kötött időpontok figyelembevételével, változatos tevékenységeket biztosítunk.

Egészséges táplálkozás

- A növekedés, a fejlődés egyik fontos feltétele az egészséges étkezés. Saját főzőkonyhánk van, így lehetőségünk van az étrend változatos, igényes összeállítására, a természetes alapanyagok felhasználására. Az élettani szükségleteknek megfelelő étrend biztosításához az OETI iránymutatását dietetikus szakember segítségével valósítjuk meg, élelmezésvezető felelősségével. Az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése a célunk, feladatunk.

Az OETI iránymutatása az alapja a napi:

- nyersanyag- kiszabot útmutatónak,
- a korcsoportonkénti napi energiaszükséglet táblázatának,
- az adagolási útmutatónak,
- az ajánlott sómennyiségnek,
- egyes élelmiszerekre vonatkozó előírások

- Az utóbbi években egyre több az óvodába kerülést nem feltétlenül akadályozó, másságot mutató (allergia, krupp, lázgörcs, liszt- és tej érzékeny) gyerekek száma. Ételallergiás gyermekek étkeztetését speciális étrend megrendelésével, óvodánkba szállíttatással biztosítjuk. A napi étrendünket friss gyümölccsel, zöldséggel, magvakkal egészítjük ki. A napi folyadék bevitelt tisztított vízzel folyamatosan biztosítjuk.

Mindennapos testedzés, testmozgás

Az egészségfejlesztő programunk célja óvodásaink egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítése rendszeres mozgás lehetőségének biztosításával, a mozgáskultúra megalapozásával a motorosképessegek fejlesztésével. A testedzés mellett fontos feladatunk a mozgás megszerettetése, a közös mozgás által kiváltott öröm átélése. A sikeresen elvégzett örömet adó mozgások növelik a hatékonyság érzését, elősegítik az 'önkontroll' , segítik az összpontosítást, a kitartást, a figyelemkoncentrációt és az erőfeszítésre törekvést.

A mozgásfejlesztés lehetőségei:

- szabadjáték során kötetlen, természetes játékos mozgás közben,
- a testnevelés foglalkozások során,
- a mindennapi testnevelés alkalmával,
- mozgások tevékenységek során lábtorna, 'udvarkör' futás, trambulín, járműpark használat, téli mozgás kihasználása.
- az 'Így tedd rá' mozgásfejlesztő módszer eszközei által biztosított lehetőségekkel

Kiemelt feladatunk a pozitív megerősítés, az egyéni képességek egyéni szükségletek figyelembe vétele, a mobil játékeszközök biztonságos használatának életkori szinten történő megismerttetése.

Szülők bevonása a mozgásos tevékenységekbe, sportnap, egészségvédelmi tevékenységek szervezése (egészségét, egészségügyi szakemberek meghívása)

- Barátságos, esztétikus, biztonságos környezetet teremtünk a mindennapi mozgáshoz, testedzéshez. Óvodánk udvara, fedett sportpályája és tornaterme biztosítja a spontán és szervezett mozgások balesetmentes levezetését. Udvarunkon természetes anyagból készült játékszerek vannak, melyek segítik a függés, mászás, egyensúlyozás gyakorlását. A környezetünk védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokásokat naponta ápoljuk, gyakoroljuk.

Testi, lelki, mentális egészség fejlesztése

Célunk, hogy elősegítsük a kiegyensúlyozott fejlődést testben és lélekben egyaránt, segítsük a környezethez történő alkalmazkodást, a pozitív személyiségfejlődést.

Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Egészséges lesz testileg, ha

- életmódja egészsége, mert az őt irányító felnőttek erre különös gondot fordítanak együttműködésükkel,
- sokat, változatosan, kedvére mozoghat, mert lételeme a mozgás,
- edzett, motorikusan fejlett, mert kipróbálhatja magát, hogy mire képes.

Egészséges lesz lelkileg, ha

- képes szeretetre, mert őt is szeretik,
- elfogad másokat, mert őt is elfogadják,
- bízik önmagában, mert mi is bízunk benne,
- érzelmileg kötődik családjához, óvodai közösségéhez, szülőföldjéhez, nemzetéhez,
- óvja, védi környezetét, mert tudja, a élet minden formája érték,
- eligazodik a világ dolgaiban, mert értelmes szabályok között él,
- tevékeny, motivált, kezdeményező, mert módja van próbálkozni,
- könnyen kommunikál, gondolatit mások számára érthetően fogalmazza meg, mert anyanyelvén szívesen beszél,
- önálló véleménye van, mert mindig meghallgatják.

„ Legyél , aki vagy és én ebben támogatlak!” Vekerdy Tamás

Bekapcsolódtunk az országos OVI-ZSARU programba, melynek szituációs játékaik jelentősen segítik a pozitív hozzáállás átélését, a döntési helyzetek gyakorlását. Amennyiben bántalmazást, vagy deviáns viselkedési formákat tapasztalunk, esetmegbeszélést szervezünk, melynek célja azon okok feltárása, melyek a sajátos viselkedésformához vezetnek.

A gyermekek egészségének védelme érdekében az óvodában megbetegedett gyermeket fokozott gondoskodással – a szülő érkezéséig- elkülönítjük.

Baleset megelőzés és elsősegélynyújtás

Gyermekbaleset fogalma: Minden olyan baleset, mely óvodaidő alatt történik. Nkt. 4 §. 10 pontja szerint a gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás az óvodába történő belépéstől annak jogszerű elhagyásáig terjed, valamint az óvodán kívül tartott programokra is vonatkozik

Feladatunk:

- Biztonságos környezet megteremtése.
- Intézményi védő-óvó előírások alapidokumentumokban való rögzítése. Baleset esetén az eljárás protokollját az SZMSZ rögzíti.

Személyi és környezeti higiénia fejlesztése

- A jól fejlődő, egészséges, boldog gyermeknek egészséges ételre, tiszta levegőre, tiszta vízre, testi-lelki biztonságra, érzelmi intimitásra, mondókázásra, éneklésre, utánozható mintákra beszédben és cselekvésben, mozgásigényének kielégítésére van szüksége. A család mellett az óvodának is nagy szerepe van mindezek magvalósulásában.
- Megismerve az otthonról hozott szokásokat, törekedünk az általános higiéniai szokások kialakítására, a tisztaság iránti igény fokozására. Nagy gondot fordítunk a szájhigiénia, haj, érzékszervek ápolására, a testi képességek fejlődéséhez. További higiénés feladat a kézmosás szokássá fejlesztése, saját felszerelés használat.
- Óvodánk védőnője rendszeresen látogatja gyermekeinket. Prevenációs feladatokat is ellát.
- Fogorvos évente egy alkalommal szűri a gyerekeket.
- A kényelmes, réteges öltözködésről már a gyermekek óvodai beiratkozását követő szülői kör beszélgetésen szót ejtünk. Arra törekedünk, hogy egyéni igényüket, szükségleteiket önmaguk ismerjék fel és elégítsék ki az öltözködés területén. Vigyázzanak öltözőszekrényük, környezetük rendjére.
- Az egészséges növekedés, fejlődés feltétele az alvás és a pihenés is. Biztosítjuk a nyugodt pihenés feltételeit, a nyugodt légkört, melyben figyelembe vesszük az egyéni sajátosságokat és igényeket is (alvótárs, mese, ének, zenehallgatás). Mindezek

fontosságára rendszeresen felhívjuk a szülők figyelmét. Évről évre tapasztaljuk, hogy az otthoni napirend kialakulatlansága miatt sok kisgyerek nem pihen eleget. Szükség esetén tanácsot adunk a családoknak, segítve az otthoni napirend kialakítását.

- A környezeti higiénia nevelés magába foglalja az óvodánk tisztaságának megóvását, esztétikáját a termék szellőztetését, az ivóvíz higiéniját, a korszerű fűtés és világítás biztosítását, az udvar tisztántartását, bokrok, fák, gyümölcsfák, a füves terület növelését, a locsolórendszer korszerűsítését.

Mindezek nagy jelentőségűek óvodásaink személyiségfejlesztésében. Az egészség alapvető érték, nagy kincs, vigyáznunk kell rá!

„Képessé kell tenni az embereket arra, hogy saját egészségük érdekében aktívan cselekedjenek.” (Dzsakartai Nyilatkozat -1997.)

3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

A kisgyermekkor az érzelmek dominanciája jellemzi. Ezért elengedhetetlen, hogy a befogadástól az óvodáskor végéig érzelmi biztonságot, derűs szeretetteljes légkört alakítsunk ki. Olyan alaphangulat megteremtésére törekedünk, amelyben kiteljesítheti legjobb önmagát, játékra, cselekvésre, kapcsolatteremtésre kap ösztönzést.

Nevelőmunkánk alapja a bizalom. Kialakítása, fenntartása fontos feladatunk. A szülők bizalmának megnyerését szolgálja a beiratkozás előtti tájékoztató beszélgetés, tartalmas mindennapjaink bemutatása.

Örömteli, változatos tevékenységekkel alakítjuk a kölcsönös bizalmat, mely segíti az énkép, az önismeret alakulását. Óvodásaink új értékeket, szabályokat ismernek meg, melyek beépülnek személyiségükbe, segítik értékorientált magatartásuk kialakulását. Az egymásra való odafigyeléssel, egymást keresztnéven szólítással, az érdeklődés felkeltésével és fenntartásával alapvető szociális szokásrendszer kiépítésével erősítjük a kapcsolatteremtés képességét.

Óvodai életünk a közös tevékenységek színtere. A közös élményekre épülő mindennapjaink célja, hogy kialakítsuk viselkedésükben azokat a készségeket, melyekre felnőttként szükségük lehet. Igyekszünk megtanítani őket a türelemre, megértésre hogy hogyan szeressenek másokat, illetve szerettség meg magukat. Erősítjük önkifejező és önérvényesítő törekvéseiket, az örülni tudást, az egymás eredményének elismerését, az udvariasságot, a figyelmességet, segítőkészséget, a helyes kiemelését, a dicséret gyakorlását.

Segítjük őket abban, hogy igyekezzenek legyőzni az akadályokat, konfliktushelyzetben egyezkedjenek társaikkal. Ismerjék fel a jót, a rosszat, az igazságot, a segítőkészséget, az együttérzést.

Minden csoportunknak van neve, szimbóluma, hagyománya, ami a sajátosságait jelzi, és erősíti az összetartozást, ragaszkodást csoportjukhoz, az óvodához.

Erősítjük a szülőföldhöz való kötődést, a hazaszeretet érzelmi megalapozását, a nemzeti identitástudatot, városunk eseményeibe való bekapcsolódással ismert intézmények látogatásával, óvodai tevékenységek szervezésével.

Felfedeztetjük szűkebb és tágabb környezetünk szépségeit, beszélgetünk azok megbecsüléséről. Felhasználjuk a társadalmi – természeti – néphagyományon alapuló ünnepeinket is az érzelmi – erkölcsi – közösségi nevelés mélyítésére.

Arra neveljük óvodásainkat, hogy fogadják el és értsék meg, hogy a felnőttek is és a gyerekek is különböznek egymástól. A különleges bánásmódot igénylő gyerekek esetében együttműködünk a speciális felkészültségű szakemberekkel.

Eltérő családi háttér és szokásrendszer tette szükségessé, hogy elkészítsünk egy alapvető viselkedés- és illemszabály gyűjteményt. Ezeket az elvárásokat megismertetjük a szülőkkel, erősítjük a gyerekekben. Tudjuk, hogy kommunikációnk, viselkedésünk modell értékű a gyermeki magatartás alakulásában, ezáltal is szeretnénk erősíteni szokás és normarendszerünket.

Témákra felosztva a következőket rögzítjük és várjuk el óvodásainktól (életkor szerint, differenciáltan):

➤ **Köszönés**

- Érkezéskor, távozáskor köszönjenek.
- Ha felnőtt lép a csoportba, fogadják köszönését.
- Ha megbízással mennek egy másik csoportba, konyhára, irodába- köszönjenek.

➤ **Megszólítás**

- Szólítsák meg, akihez szólnak. Társaikat mindig keresztnévükön szólítsák.
- Használják a légy szíves, kérem szavakat.
- Köszönjék meg, ha teljesült kérésük.
- Rövid ideig várjanak türelemmel, ha a felnőtt mással van elfoglalva.

➤ **Beszélgetés**

- Nézzenek arra, aki megszólítja őket, beszél hozzájuk.
- Válaszoljanak, reagáljanak a kérdésre, kérésre.

- Normál hangerővel beszéljessenek.
- Türelmesen hallgassák meg egymást és a felnőtteket.
- Csúnya szavakat használni TILOS!

➤ **Étkezés**

- Kényelmes, rendezett testtartással üljenek az asztalnál.
- Annyi ételt szedjenek és vegyenek a szájukba, amit csukott szájjal meg tudnak rágni.
- Ha lenyelték az utolsó falatot, akkor álljanak fel.
- Fogyasszanak napközben elegendő folyadékot, ivókút használatának szabályait tartsák be.
- Használják a szalvétát.

➤ **Játék**

- A játékot kérjék el egymástól.
- Legyenek kis ideig türelemmel, míg megkapják azt.
- Tartsák tiszteletben egymás építményét, alkotását, rajzát.
- A játékot tegyék a helyére, vigyázzanak épségére.

➤ **Általános udvariassági formák**

- Legyenek toleránsak néhány társuk másfajta viselkedésével szemben.
- Tettükért vállalják a felelősséget.
- Próbáljanak különbséget tenni az árulkodás és a jogos panasz között.
- Ne nevéssenek mások sikertelenségén.
- Legyenek udvariasak.
- Érezzék, hogy az eddig elfogadott, megbeszélte szabályok mindenkire vonatkoznak.

➤ **Tisztaság, környezet óvása**

- Szemetet, használt papír zsebkendőt csak a szemetes edénybe dobjanak.
- Vigyázzanak óvodán belül és kívül is környezetük rendjére, épségére, értékeire.
- Ismerjék meg és gyakorolják a szelektív hulladékgyűjtést.

3.3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés, óvodánkban valamennyi tevékenységi forma keretében tervezett feladat. Folyamatosan fejlesztjük:

- beszélő környezettel,
- odafigyeléssel,
- meghallgatással,
- helyes mintaadással,
- ösztönzéssel,
- szókincsbővítéssel.

Figyelünk a beszédkedv fenntartására, a kérdés feltevésére, a válaszok igényességére. A beszéd által is erősítjük biztonságérzetüket, növeljük ismereteiket, mélyítjük érzelmeiket.

Figyelünk: - a beszédhibákra,
- a szófajok használatára,
- a szövegértés fokára,
- a szókincs gazdagságára,
- a domináns kéz kialakulására.

Óvodánk logopédusa a törvény előírásainak megfelelően végzi tevékenységét.. Figyelembe vesszük a családi háttér sokszínűségét, a hátrányos különbségek megszüntetésére törekedünk. Kiemeljük a beszélgetés fontosságát a családok életében is, javaslatot teszünk a TV, a számítógép mértéktartó használatára.

Beszédfigyelemre, türelemre, hangerő szabályozására szoktatjuk őket, határozottan fellépünk a durva, illetlen szavak használata ellen.

Az értelmi képességek fejlesztése, ismereteik rendszerezése, bővítése, azok alkalmazása napi és heti tevékenységek, élethelyzetek gyakorlásával fontos feladatunk- érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség.

A gyerekek érdeklődésére, kíváncsiságára építve egyre változatosabb tevékenységet, minél több választási lehetőséget biztosítunk spontán és tervezett keretek között.

Ösztönző, igényes környezetünk kialakításával is segítjük a kreativitás fejlődését, összefüggések felismerését, sokrétű kommunikáció gyakorlását.

Az alábbi készségek fejlesztésére nagy gondot fordítunk:

- A spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezésére, bővítésére, felelevenítésére.
- Sokrétű vizuális-verbális kommunikációra.
- Komplex látásmód, összefüggések felismerésére, más nézőpontból való látás kipróbálására.

4. Az óvodai élet megszervezésének elvei

4.1. Személyi feltételek

Nevelőmunkánk középpontját 150 fő óvodásunk alkotja.

Nevelőtestületünk 13 fő szakképzett óvodapedagógusból áll. Óvodapedagógusaink Pedagógiai programunk szellemében befogadó empátiával, egyéniségüknek megfelelően végzik nevelőmunkájukat. Folyamatosan képezik magukat, és egyre magasabb szintű, minőségi munka elvégzésére törekednek. Nevelőtestületünk minden tagja kiemelten foglalkozik személyre szóló feladatvállalással, az óvodai események szervezésével, rendezésével. 2013 szeptemberétől 3 fő pedagógiai asszisztens is segíti nevelő munkánkat.

Eredményességünk nélkülözhetetlen segítői a dajkák. Létszámuk 6 fő. Konyhai dolgozóink száma 4 fő, ételmezésvezető 1 fő.. Gazdasági életünk zökkenőmentességét 1 fő óvoda titkár és 1 fő gazdasági ügyintéző biztosítja. 1 fő karbantartó végzi a kisebb javításokat, az udvarunk rendben tartását.

Alkalmazotti közösségünk összehangolt elfogadó, segítő, szeretetteljes munkája jelzi óvodánk jó hírét, mintaértékű modellt jelenthet a családok számára. Nemzetiséghez tartozó és migráns gyermek fogadásakor alkalmazni fogjuk az alapprogram feladatait.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében óvodánk a külföldi magyar óvodákkal (Dunakeszi testvérvárosain belül működő intézmények) kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

4.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. A folyamatos karbantartásra, pótlásra, korszerűsítésre nagy gondot fordítunk.

Eszközeinket, játékainkat a gyerekek számára hozzáférhető módon helyezük el, figyelembe véve a gyerekek életkori sajátosságait, biztonságát, a környezettudatos nevelést.

6 csoportszobánk 3 pavilonban helyezkedik el. Minden pavilonban két csoport számára közös előtér, öltöző és mosdó áll rendelkezésre.

Vezetői irodák, nevelői szoba, tornaszoba, szertár, öltözők, felnőtt ebédlő és főzőkonyha helyiségei alkotják az épület egészét.

Munkakörnyezetünk esztétikusságára, higiéniájára nagy gondot fordítunk. A szülők fogadására is alkalmas, kényelmes felnőtt bútorokkal rendelkezünk. Bútoraink, eszközeink, játékaink cseréjét gondos tervező munka előzi meg, melyek anyagi háttérét éves költségvetésünk, adományok, felajánlott 1%, pályázaton nyert összegek biztosítják.

4.3 Óvodai életünk szervezési feladatai

Munkarendünk

Nyitva tartás: 7.00 -17.00 - mely idő alatt óvodapedagógusok foglalkoznak a gyerekekkel.

Az óvodavezető munkaideje kötetlen.

Az óvodapedagógusok, dajkák, konyhai dolgozók heti váltásban dolgoznak.

Pedagógiai asszisztens heti 40 órában segíti az óvodapedagógusok munkáját.

Az óvodatitkár, adminisztrátorok, a karbantartó kötött munkaidőben dolgozik.

Óvodánk zárva tart:

A nyáron, 6 hetes ideje alatt

A téli szünetben Karácsony és Újév között.

Nevelésmentes munkanapokon évente 3-4 alkalommal.

Óvodánk általános napirendjén belül biztosítjuk az egészséges fejlődést, gondozást, differenciálást, a tervezett és szervezett növekvő időtartamú (5-35 perc) párhuzamosan is végezhető tevékenységek megvalósulását. A napirendet a gyerekek tevékenységéhez, egyéni szükségleteihez igazítjuk, kiemelve a játék kitüntetett szerepét, a párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek harmonikus arányát.

Az időpontok az életkori sajátosságok figyelembe vételével, rugalmasan változhatnak.

Napirend:

7.00 – 11.30 Párhuzamos tevékenységek:

- Szabadjáték,
- Szabadon választott, vagy a heti terv szerinti tevékenységek a csoportszobában, vagy az udvaron,
- Folyamatos reggeli (8-9 óra).
- Gondozási tevékenységek

11.30 – 13.00 Ebéd, gondozási tevékenységek

12.30 – 14.30 Pihenés, egyéni szükséglethez igazodó ébredés

14.30 – 16.30 Uzsonna, szabad játék az udvaron vagy a csoportszobában, óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenység

16.30 – 17.00 Összevont szabadjáték

A heti tervek szerinti kezdeményezett vagy kötött idejű tevékenységek:

Játék, mozgás, verselés-mesélés ének-zene, énekes játék-gyermektánc, rajzolás-mintázás-kézimunka, külső világ tevékeny megismerése, mindezekhez kapcsolódó matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése.

Heti tervek szerinti kötelező tevékenységek:

- mozgás, testnevelés
- logopédia – logopédusunk felmérése alapján

Csoportjaink szervezésének elvei:

Óvodánk 6 csoportos, létszámunk 25 fő, ami fenntartói engedéllyel nevelési évenként változhat. A gyerekeket koruk szerint osztjuk csoportokba, így kis- középső – és nagycsoport működik óvodánkban.

Minden csoportban 2 óvodapedagógus dolgozik heti váltásban. A hatékony tervező, fejlesztő munka érdekében alakítottuk ki az óvodapedagógusok munkarendjét. A munkájukat segítő pedagógiai asszisztens és dajkai létszám biztosított.

Egy pavilonon belül a csoportok egymással összhangban alakítják ki, napi – és heti rendjüket. A folyamatos napirend keretein belül az étkezések és a pihenés ideje kötött, a többi

tevékenység rugalmasan zajlik. Heti rendünk csupán irányadó, tükrözi a napi tevékenységeket, de az időkereteket a mindenkori nevelési helyzetek alakítják.

Az óvodai tevékenységek rendje:

Óvodai nevelésünk változatos tevékenységek keretében optimális feltételek biztosításával zajlik.

A nevelési év folyamán a jól bevált időkereteket rugalmasan kezeljük.

Kiscsoportban: befogadás függvényében – május 31 – ig,

Középső csoportban: október 1. – május 31 – ig,

Nagycsoportban: szeptember 15. – május 31 – ig tartanak a tervszerű tevékenységek.

Az évszakokra épülő, tervet készítünk, ami komplex módon tartalmazza a témakörökhöz kapcsolódó tevékenységet, ismeretanyagot, ünnepeket, hagyományokat.

A csoportnapló vezetésének elvei, adminisztrációnk

Olyan csoportnaplókat használunk, melyek az óvodába lépéstől az iskolakezdésig szolgálják az életkorhoz és a gyerek egyéni képességeihez igazodó tevékenységek tervezését, megvalósítását, értékelést.

Felépítése a következő:

I. Tájékoztató adatok

1. Csoportjel feltüntetése
2. Nyitó lap: OM azonosító, 3 vagy 4 évre számozott lap, feltüntetve a korosztály számozását.
3. Név, tanév, aláírások, pecsét. Óvodapedagógusok heti váltásban való munkaidő jelölése, pedagógiai programunk neve: Iránytű
4. Névsor, jel, fiúk-lányok száma, korosztály szerinti megoszlás, SNI gyermekek száma, bölcsődéből érkezők, családi napköziből, másik óvodából érkezők száma, tankötelesek neve.
5. Születésnapok
6. Napirend – időpontok – tevékenységek
7. Heti rend
8. Családlátogatások tervezése, megvalósulása (dátumok)
9. Befogadás időpontok, nevek
10. Szakemberhez irányítottuk, visszajelzés,

11. Gyermekvédelmi adatok
12. Amit nem felejthetünk el (gyógyszer, allergia, egyéb)
13. Elemző beszélgetések a szülőkkel egyeztetett időpontban
14. Segítettek, köszönjük
15. A szülői közösség tagjai
16. Fontosnak tartjuk (címek, telefonszámok, stb.)
17. Látogatások, ellenőrzések a csoportban

II. Nevelési terv:

Minden területet az előző tervidőszakról áthúzódó feladatokkal kezdünk, utána tervezzük(fél évre) az új feladatokat.

1. Az év kiemelt feladatai, tevékenységei. (Munkaterv alapján)
2. Gondozás, egészséges életmódra nevelés feladatai
3. Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés
4. Játék – munka
5. Védő, óvó előírások, balesetvédelmi feladatok
6. Pedagógiai asszisztens, Dajka nénik feladatai a tervidőszakban
7. Szervezési feladatok 6 hónapra, havi dátumokra bontva
8. Félévente értékelés
9. Értékelés évvégén (megadott szempontok alapján)

Fejlődést segítő tevékenységek heti bontásban:

Bal oldal: terv

Jobb oldal: értékelés

- külső világ tevékeny megismerése
- verselés - mesélés
- ének, zene, énekes játék, gyermektánc ('Így tedd rá' módszertan alapján)
- rajzolás, mintázás, kézimunka
- mozgás
- cél és feladatrendszer
- kiemelt fejlesztési területek
- módszerek, eszközök.

A 20/2012 (VIII.31.) EMMI r.13/A. §(1) rendeletnek megfelelően minden gyermekről személyiségi lapot vezetünk. A fejlődést nyomon követő dokumentumot a szülőkkel ismertetjük, aláírjuk, évente két alkalommal.

4.4. Kapcsolataink

Kapcsolatainkban fontosnak tartjuk az egymásra való odafigyelést.

Eredményes nevelőmunkánk fontos eleme a szülők egyetértésének, támogatásának megszerzése

Munkatársi kapcsolatok

Óvodánkra jellemző, a nyitottság, az otthonos munkahely fenntartása. Munkahelyünket óvjuk, szépítjük, jól érezzük magunkat az általunk teremtett légkörben. Fontosnak tartjuk az egy pavilonon belül dolgozó óvodapedagógusok és dajkák kapcsolatában az egymás megbecsülését, a nyílt és őszinte véleménynyilvánítást, a közös célok együttes megvalósítását. Külsőnkkel, megjelenésünkkel, viselkedéskultúránkkal is igyekszünk példát mutatni a ránk bízott gyerekeknek és szüleiknek, és hiszünk abban, hogy mindez nem hiábavaló törekvés.

A szülők, a gyermekek és az óvodai dolgozók együttműködésének, kapcsolattartásának formái, a továbbfejlesztés lehetőségei

Óvodánkban folyó nevelőmunka a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele, a családdal való együttműködés.

Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait. Az együttműködés során érvényesítjük a családhoz illesztett segítségnyújtás lehetőségeit.

Az együttműködés formái:

- Az érdeklődő szülők személyes beszélgetés során megismerkednek az óvodánk Pedagógiai Programjával, az Óvodarenddel.
- A beiratkozás követően megállapodás születik a család a fenntartó és az intézmény között az alapítványi hozzájárulás vállalásáról.
- Szülői vélemények, ötletek, kívánságok, észrevételek, bírálatok megbeszélése, a problémák megvitatása, vélemények kicserélése, elfogadása.

- A feladatok előzetes egyeztetése, megbeszélése után számítunk együttműködésre rendezvényeinken, ünnepeinken, kirándulásainkon, mindennapjainkban.
- Óvodánkban Szülők Közössége működik, amely szervezet aktívan támogatja, segíti, óvodai életünket. Csoportonként 3- 4 fő, évente 3-4 alkalommal munkaterv alapján segíti nevelőmunkánkat, értesül az óvoda működésével kapcsolatos eseményekről, szervezi az óvodai ünnepek háttérét, jótékonysági vásárokat rendez.

A kapcsolattartás formái:

- Családlátogatás.
- A gyermek fokozatos, szülővel történő óvodához szoktatása, befogadása.
- Igény szerinti, alkalmyszerű, egyéni beszélgetés a gyermekről.
- Oldott hangulatú, aktuális pedagógiai témát érintő szülői beszélgetések, fogadóórák.
- Előzetes egyeztetés után, a szülő látogatása a csoportban, az óvodában.
- A gyermek érkezésekor, távozáskor, napi rövid információcsere az óvodapedagógussal.
- Játszó és kézműves délutánok szervezése, a szülőtársakkal való ismerkedésre, véleménycsere.
- Honlapunk híreinek frissítése.
- Fontosabb családi események nyomon követése (pl. testvérszületés).

A kapcsolattartásban, az együttműködésben, óvodánk valamennyi dolgozójának viszonya a szülőkkel szemben:

- tisztelettudó, bizalmon alapuló,
- megoldási lehetőséget kínáló,
- bátorító,
- nevelési tapasztalatokat kölcsönösen kicserélő,
- bármilyen megkülönböztetéstől mentes,
- pedagógus etikának megfelelő lehet.

Külső kapcsolataink

- Városunk minden iskolájába kerül nagycsoportos óvodásunk. Közelsége miatt a Bárdos Lajos Általános Iskola és a Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola a kapcsolattartás főbb színtere. Kölcsonösen látogatjuk egymást, figyelemmel kísérjük volt óvodásaink iskolai életét, a tanítónőkkel konzultálunk, kapcsolatunk baráti.
- Városunk önkormányzati óvodáival, bölcsődéivel, családi napközikkal kapcsolatunk munkatársi.
- Az önkormányzat támogatónk, kapcsolatunk a törvények által szabályozott.
- Egészségügyi szakszolgálatok orvos, védőnő, szakorvos segítségét, tanácsát igényeljük.
- Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó segít a nevelési problémák megoldásában, beiskolázásban.
- Művelődési ház, könyvtárlátogatást évente szervezünk.
- Helytörténeti Gyűjtemény és programjainak látogatása szervezett formában.

A kínálkozó kulturális programokat szelektáljuk, igyekszünk kiválasztani az általunk színvonalasnak tartott előadásokat.

A könyvtárát középső- és nagycsoportosaink látogatják, könyvtári foglalkozásokon vesznek részt.

Szakmai kapcsolataink :

- Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó
- DÓHSZK -Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat,
- Szakértői Bizottságok
- Első Lépések Kora Gyermekekori Intervenciós Alapítvány

4.5 Elégedettség mérés

Minőségirányítási programunkból az eredményes nevelőmunka fenntartása, továbbfejlesztése érdekében az alábbi feladatokat továbbra is elvégezzük:

- Munkatársak körében évente egy alkalommal: erősségeink-gyengeségeink nyomtatvány kitöltése.
- Szülői elégedettség mérése évente egy alkalommal középső és nagycsoportokban kérdőíves felméréssel.

Az összesített eredményeket megbeszéljük, alkalmazzuk, értékeljük.

Továbbá a jogszabálynak megfelelően a Belső Ellenőrzési Csoport az előírásnak megfelelően szervezi tevékenységét az intézményben.

5. Tevékenységformák, feladataink

5.1. Játék

- A szabadjátékot az egészséges, harmonikus fejlődés legfontosabb biztosítékának tekintjük.
- Fontos feladatunk a játék feltételeinek megteremtése, megfelelő légkör, hely, idő, eszköz és élmény biztosítása.
- A személyiségfejlesztés érdekében, a játékfajták nyújtotta lehetőségek maximális kihasználása a gyakorló, a szimbolikus, a konstruáló és szabályjáték területén.

A szabadjáték az óvodás gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége és óvodai nevelésünk leghatékonyabb eszköze. Kitűnő talaja a tapasztalásnak, megfigyelésnek fejlődésnek. Hatása óriási, hiszen a gyerekjátékban kipróbálhatja, kiélheti, feldolgozhatja, gyakorolhatja a mindennapok szituációit. Megoldási módokat találhat bizonyos helyzetekben való viselkedésre, ugyanakkor megnyugodhat, kiélheti szorongásos problémáit. Az egészséges gyermeknek vágya kell arra, hogy a nap minden percében játszasson.

Jót és jól játszani, ez a gyermek dolga.

Biztosítjuk

- Az óvodapedagógus tudatos, feltételt teremtő jelenlétét, bevonhatóságát.
- Az elmélyült, önfeledt játékhoz az ötletek sokaságát.
- Szituációk teremtését, „mintha” helyzetek kialakítását, tervezett élménynyújtást, élet közeli tapasztalatokat.

- Az izgató, feszültségteremtő helyzetek kiszűrését.
- A teljes játékszabadságot, az indirekt irányítást, a szükség szerinti beavatkozást.
- Nyugalmas, biztonságos oldott légkört, különböző típusú játékhöz szükséges élmény szerzési lehetőségeket, alkotó kedv kialakítását.
- Játékhelyzetek befolyásolására meseelemek, humor alkalmazását.
- Hosszantartó zavartalan játékidőt.
- Mintaadást a játékok helyes használatához, a játékok elrakásához.
- Szabályok megtanulásának lehetőségét.

A játék nyugalmát meghatározzák a játékterek, melyek kialakítása átgondolt, nagyon fontos feladatunk. A játéksarokban, kuckókban valamennyi játékot úgy helyeztük el, hogy könnyen elérhető legyen, állandóságot, biztonságot, a rend nyugalmát sugározzák.

A játékban nyilvánulnak meg és legoptimálisabban fejlődnek a társas kapcsolatok, melyet az óvodapedagógus jelenléte, utánozható mintája alakít. A közös játék együttműködésre készítet, tapasztalatokat szereznek egymás szándékáról, szervezőkészségük alakul.

Az egyszerű játékok mellett, az alkotó képzelet- és emlékezetfejlesztő játékokkal is, megismertetjük a gyerekeket. Ehhez is folyamatosan biztosítjuk és bővítjük a játékkészletet.

A szimbolikus játékokban a személyiség minden vonása fejlődik

- A játék által állandó visszajelzést kaphatunk a gyermek fejlettségi szintjéről, „én fejlettségének” fokáról, gondolkodásáról, sérelmeiről, vágyairól, élményeiről és azok feldolgozásáról.
- Törekedünk arra, hogy minden gyermek játéka, egyéni képességeinek legfejlettebb szintjén bontakozzon ki.
- A játék során biztosítjuk:
  - a szabad választás lehetőségét,
  - az együtt játszást az óvodapedagógussal,
  - az alapvető erkölcsi értékek, az együttélés szabályainak gyakorlását,
  - az önálló kezdeményezés lehetőségét, a szerepvállalást, a tapasztalatszerzést.
- Fontos, hogy a játékhöz mindig a gyermek korának megfelelő játékeszközöket, jelmezeket biztosítsuk.

Konstruáló játékoknál kihasználjuk a játék adta lehetőségek sokszínűségét

- az alkotás igényét, „én készítettem” örömét,
- a kreativitás fejlesztését,
- igényességre törekvést,
- a térbeli tájékozódás fejlesztését,
- a matematikai ismeretek spontán megszerzését.

A szabályjátékok során történik az alapvető magatartási formák gyakorlása is

- Az önként vállalt szabályokat törekedjenek pontosan betartani.
- Lehetőséget adunk arra, hogy szabályokat hozzanak létre.
- Szabályjáték során a kudarcűrést is gyakoroltatjuk.
- Célunk, hogy egészséges versenyszellemben, eredményességre, kitartásra törekedjenek, és egyben tudjanak örülni egymás sikerének.

Drámajáték, érzelemfejlesztő játékok

A játék egy speciálisan szervezett formája, mely elősegíti a gyermekek én tudatának, emberismeretének kialakulását, térbeli tájékozódó képességének, mozgásának javulását. A drámajáték segít alkalmazkodni az aktuális beszédhelyzethez, segíti a metakommunikációs jelek felismerését és alkalmazását. Jó hatással van a társas kapcsolatok alakulására.

Fejleszti a gyermekek képzelőerejét, kreativitását, segíti az önálló gondolkodást, az érzelmi intelligenciát.

A drámajáték elemeit igyekszünk felhasználni:

- az élmények feldolgozására,
- cselekvésmódok bemutatására az adott szituációnak és a saját képességeknek megfelelően,
- improvizatív játékok (bármivé válhat) „tervezésére” és lebonyolítására,
- kommunikációs, kapcsolatteremtő, lazító, tapintó, érzékelő játékok gyakorlására.

Bábozás és dramatizálás

Feladatunk, hogy minden korosztályban jelenjen meg a bábozás és dramatizálás.

- A báb felhívja, megtartja a figyelmet, komplexitása miatt bármilyen pedagógiai célkitűzésünkhöz felhasználhatjuk.
- A bábozással segítséget nyújtunk, alkalmat teremtünk feszültségeik levezetésére.

Mozgásos játék

Udvarunkon rendezett, esztétikus környezetben a szabályoknak megfelelő biztonságos rögzített és mobil játék eszközök vannak.

Hinták, mászóakák, csúszdák, célba dobó játék, trambulín, mókuserék, sokféle jármű, rollerek kerékpárok, triciklik, riksák lépegetők labdák, karikák segítik a nagymozgások, a tértájékozódás, az egyensúlyérzék, a szem- kéz- láb koordináció fejlődését.

Csoportonként homokozó és sarazó, asztalok és padok biztosítják a változatos udvari játékot, a választás lehetőségét.

5.2. Verselés, mesélés

Feladatunk a mindennapos mesélés során:

- A magyar gyermekköltészet a népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeinek, meséinek megismertetése a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek felhasználása. A klasszikus, kortárs irodalmi művek megismertetése, melyek feltárják a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, megfelelő viselkedés mintákat nyújtanak.
- A gyakori ismétlés érzelmi biztonságot, fejlődést biztosít.
- A könyvek szeretetére nevelés minden korosztályban, könyvtárlátogatás megszervezése középső és nagycsoportokban.
- A mesékkel oldhatjuk a gyerekek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínálhatunk nekik.
- Felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy az előszóban történő mesét soha semmi nem helyettesítheti. A szülőknek is hangsúlyt kell fektetni arra, hogy mikor és milyen mesét nézhetnek meg a gyerekek a TV-ben, videón, moziban.(szülői megbeszélés témája)
- Gyermekünknek lehetőséget adunk a szabad meseválasztásra. A meseélményt fokozhatjuk egy-egy jól megválasztott szemléltető eszköz használatával. Mindennapi életükbe beépítjük a folytatásos meséket is. Egy-egy mesét önállóan is elmondhatnak, bábbal eljátszhatnak.
- Biztatjuk óvodásainkat az önkifejezés egyik módjaként a saját vers és mesealkotásra, annak mozgással és ábrázolással történő kombinálására.

- Mese, vers anyag kiválasztásánál hangsúlyosan figyelünk a magyar népmese, klasszikus és kortárs irodalom alkotásainak jelenlétére.

5.3 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc. Így tedd rá! módszer

Feladatunk:

- az éneklés, énekes játékok öröme, a zene, a tánc megszerettetése, a zenei érdeklődés felkeltése;
- a közös éneklés örömeinek átélése;
- a zenei anyanyelv kialakítása, a zenei képességek (egyenletes lüktetés, ritmus, hallás, belsőhallás, mozgás) alakítása;
- az éneklés, dalos játék beépülése a napi óvodai életbe, a felnőtt minta spontán utánzásával;
- A zenei ízlésformálás első lépése az óvodai ének és zenehallgatás. Törekedünk az igényes zenehallgatásra. A zeneanyag kiválasztásával, kortárs és művészeti alkotások, nemzetiségi dalok válogatásával, az élő előadáson keresztül igyekszünk megtanítani a gyerekeket és a szülőket is a zenére való odafigyelésre, az abból adódó szépségre és nyugalomra.
- Az énekhang mellett a hangszerek megismertetésére is figyelmet fordítunk. Zenei életünket színesítjük zeneiskolás, zenetagozatos diákok és énekelni-zenélni tudó szülők meghívásával.
- Nemcsak a hangszerekkel, hanem testünk hangszereivel is megismertetjük a gyerekeket (hangunk, kezünk, lábunk). Környezetünk hangjait, a zörejeket is megfigyeljük.(szél, víz, talaj, közlekedési eszközök, állatok hangja stb.)
- Bekapcsolódunk városunk gyerekeknek szóló zenei programjaiba: Zeneiskola, Bárdos Lajos Általános Iskola zene tagozatának műsorai, József Attila Művelődésház, Farkas Ferenc Zeneiskola.
- Migráns gyerekek kultúrájának megismerése dalokkal, énekes játékokkal, zenei anyag választással.

A gyermektánc fejlődését elősegítő legfontosabb feladataink:

- A gyermek életkorának megfelelő művészi értékű anyag felhasználásával a gyermekek ösztönös mozgásigényének kielégítése, a tánc örömeinek átélése.
- Néptáncos kolléganőnk vezetésével évente több alkalommal táncbázis szervezünk óvodásainknak.

Az Így tedd rá! módszer

Az intézmény nevelőtestülete az IRÁNYTÚ- Pedagógia Programjával az Alapprogramnak megfelelően, annak irányt adó szemlélete szerint szervezi az óvodai életet, s bővíti a saját arculatának megfelelően. Az Így tedd rá! módszertan komplexitásával, alapelveivel megfelel a kritériumnak, könnyedén beépíthető az óvodai nevelés mindennapjaiba a megfelelő feltételek megteremtésével, mint személyi, mint tárgyi vonatkozásban

- „A magyar néptánc és népi játék táncos mozgásfejlesztés és tudás átadás, a készség- és képességfejlesztés olyan széleskörű tárháza, amely eszköztár végtelen lehetőségként áll rendelkezésünkre a különböző pedagógiai folyamatokban.”
- Balatoni Kata programgazda gondolatán alapuló Így tedd rá! módszertan immár nemzetközileg is elismert népi játék, néptánc módszertani program. Komplexitásának köszönhetően minden kompetenciaterület fejlődését segíti, támogatja.
- A szemlélet megértése, elfogadása, megélése, alkalmazása során a pedagógus és gyermek is olyan tapasztalatokkal, élményekkel, ismeretekkel találkozik, mely szinte észrevételen beépül a mindennapi élet forgásába. Segít a belső fejlődésben, önismeretben, az önkifejezés által az érzelmek megélésének lehetőségét biztosítja.
- Alapelv a szemléletbeli, gyakorlati, módszertani megújulás, mellyel a mai kor gyermekének igényeit figyelembe véve, korosztályi és személyes sajátosságokat támogató pedagógus szülehet. Könnyed, észrevétlen ismeretszerzés, a játék kiemelt szerepe valósul meg, mely a legfejlesztőbb tevékenysége a gyermeknek.

Az Alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógia nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését, mivel támogatja, megengedi az innovatív pedagógia törekvések alkalmazását, ennek megfelelően alkalmazzuk az 'Így tedd rá' módszer elemeit.

5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Feladatunk:

- Esztétikum iránti érzékenység és fogékonyság alapozása, a műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés, szülőföldhöz való kötődés.

- Az alkotás igényének és öröme érzésének felébresztése építés, rajzolás, festés, mintázás, konstruálás, kézimunka eszközeivel.
- A technikák alapos elsajátítására törekvés, minőségi és változatos eszközökkel.
- Megkezdjük az esztétikum iránti érzékenység alapozását, észrevetetve – beszélgetve – együttesen gyönyörködve a természet szépségeiről, műalkotásokról. Közös tevékenységek keretében is gyakoroljuk a rendezett, izléses és esztétikus környezet észrevételét, átalakítását, óvását, ezzel is segítve a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását.
- Fontosnak tartjuk mások munkájának megbecsülését. Igyekszünk elősegíteni az öntevékeny, kezdeményező, aktív kreatív gyermeki magatartás kialakulását, a gyermeki tér – forma szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését.
- Az egyéni fejlődés, minél több sikerélményhez juttatás érdekében műhelymunka folyik.
- A művészeti alkotások (szobor, festmény, fotó, kézműves termékek) bemutatásával célunk, hogy megismerésükkel gyermekeink személyisége gazdagodjon. Városunkban rendezett képzőművészeti kiállításokra alkalmanként elvisszük óvodásainkat.
- A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka az egész nap folyamán biztosított tevékenység.
- A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül..
- Az elkészült munkákat kiállítjuk, értékékként kezeljük. Pályázatokra lehetőség szerint küldünk gyermekmunkákat. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására

➤

5.5. Mozgás

- Feladatunk a gyerekek mozgásigényének maximális kielégítése, az egyéni szükségletek és képességek figyelembevételével.
- Mindezt a gyermek természetes mozgását alapul véve sokszínű, változatos és örömteli, biztonságban zajló gyakorlással és játékokkal biztosítjuk.
- A testnevelés foglalkozások során harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások, egymásra figyelés képességének alakítása, gyakorlása zajlik.

Óvodai életünk során a mozgás-testnevelés spontán vagy szervezett módon, teremben és a szabad levegőn, eszközzel vagy eszköz nélkül valósul meg. A mozgás átszövi a gyerekek egész napját. A mi feladatunk a természetes mozgások, a testi képességek, az erő, ügyesség, gyorsaság állóképesség teherbíró képesség fejlesztése.

Törekedünk a csoportszoba ésszerű berendezésére, az udvarunk adta lehetőségek kiaknázására, a szabad levegőn tartózkodásra. Igyekszünk a séták távolságának fokozatos növelésével kedvezően befolyásolni teherbíró és állóképességüket.

Az egészséges életmód alakításában próbálunk példát mutatni a családoknak, ötleteket adva a szabadidő hasznos eltöltéséhez, lakóhelyünk adta lehetőségek megismeréséhez, kirándulások szervezéséhez.

A mozgás szervezett formái óvodánkban

- Testnevelés foglalkozások: tornaruhában, a tornateremben,
vagy kényelmes ruhában, a szabadban, fedett tornapályán
- Gyakori lábtorna, illetve „udvarkör” futás, egyéb mozgásos tevékenység.

Testnevelés foglalkozások száma

- Kiscsoportban   heti 1 kötelező foglalkozás
- Középső csoportban   heti 1 kötelező foglalkozás
- Nagycsoportban   heti 2 kötelező foglalkozás

Célunk, hogy a feladatok gyakorlása során az egyéni képességek, sajátságok erősítésével önmagához képest fejlődjön minden gyerek, melyet szabad mozgással, a feladatok egymásra épülésével, folyamatos ismétléssel, változatos eszköztárral biztosítunk.

Mindezek együtt hatnak a gyermek személyiségének pozitív énkép, önkontroll érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

5.6. Külső világ tevékeny megismerése

„Lásd, érezd, véd!”

Környezeti nevelés elvei:

Környezettudatosság elve:

Természeti-emberi tárgyi környezet tevékeny megismerése, spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzés biztosítása. A természet tiszteletteljes, szeretetére, védelmére nyitottságra nevelés, pozitív érzelmi viszony alakítása. Legyenek képesek önálló véleményalkotásra, döntésre. Tudatosodjon az energiatakarékos életvitel, a szelektív hulladékgyűjtés és az újrahasznosítás fontossága.

Fenntarthatóság elve: Tanuljanak meg környezetükben kulturáltan élni, viselkedni és tisztelettel mértéket tartva változtatni.

Biológiai és társadalmi sokféleség elve:

Ismerjék meg óvodánk és környezetük élővilágát, fáit, bokrait, virágait, madarait, rovarvilágát. Ültessenek haszonnövényeket, virágokat, tanulják meg a növények gondozását, figyeljék meg fejlődésüket. Fogadják el és értsék meg, hogy a felnőttek és a gyerekek is különböznek egymástól, legyenek toleránsak egymással.

Harmónia a természeti,- épített - szociális környezettel:

Ismerjék meg a szülőföld, a dunakeszi emberek, a hazai táj, helyi hagyományok, szokások családi és tárgyi kultúra értékeit, szeretetét, védelmét.

Helyi értékek átörökítésének elve:

Az óvoda összes dolgozója viselkedésével, tevékenységével, szemléletével példát mutat: a környezet rendben tartására, megóvására, szépítésére, az energiatakarékosságra, a papírtakarékosságra, a madárvédelemre, a növénygondozásra. A környezetbarát életmód elfogadásához, a zöld ünnepek körébe bevonjuk a családokat.

Feladatunk:

- A természeti- emberi - tárgyi környezet tevékeny megismerésével spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzés biztosítása, nyitottságra nevelés.
- A természet tiszteletteljes, szeretetere, védelmére nevelés, pozitív érzelmi viszony alakítása.
- Zöld óvoda és Madárbarát óvodai program keretén belül környezettudatos magatartás alakítása.
- Önálló véleményalkotás, döntési képességek fejlesztése.
- A szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás fontosságának tudatosítása.
- Energiatakarékos életvitel népszerűsítése, napkollektorunkkal való ismerkedés.

Fontos nevelési feladatunk, hogy a gyermekkel megismertessük az őket szorosán körülvevő és egyre táguló világot. Miközben felfedeztetjük a környezetünket, olyan tapasztalatokhoz juttatjuk gyermekeinket, melyekkel a környezetben való életkornak megfelelő biztos eligazodást, tájékozódást alakítjuk. Megismertetjük a szülőföld, a dunakeszi emberek, a hazai

táj, helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, családi és tárgyi kultúra értékeit, ezek szeretetét, védelmét.

➤ A család mellett a mi felelősségünk is, hogy a kezünk alatt felnövekvő generációk miképpen viszonyulnak az emberi hanyagság, előre nem látás, önzés, pazarlás következtében veszélybe kerülő földi élővilághoz és az őket körülvevő épített környezethez.

➤ A környezettudatos magatartás alakítása érdekében az óvoda összes dolgozója viselkedésével, tevékenységével, szemléletével példát mutat és tudatosan felhívja a gyermekek figyelmét a víz, a villany, fűtésenergia, és a papírtakarékosságára.

➤ Folyamatosan figyelemmel kísérjük városunk „Zöld” híreit is.

Célunk, hogy óvodásaink:

➤ Ismerjék meg óvodájukat, annak természetes és épített környezetét, élővilágából elsősorban fáit, bokrait, virágait, madarait, rovarvilágát. (fáink nevének feltüntetésével, madár és rovarabló készítésével.)

➤ Ültessenek olyan haszonnövényeket, pl. répát, petrezselymet, hagymát, céklát, kaprot stb., melyet helyi főzőkonyhákon fel is dolgozhatunk. Tanulják meg e növények gondozását, figyeljék meg fejlődésüket.

➤ Az udvar tagoltságát, hangulatát, sokszínűségét, a Duna-part, a kiskertes házak közelségét kihasználva játsszanak környezeti játékokat, ültessenek, figyeljenek meg élőlényeket, tapasztalják meg a különböző körülmények és bánásmódok következményeit.

Tanuljanak meg környezetükben kulturáltan élni, viselkedni és tisztelettel mértéket tartva változtatni.

➤ Ültessenek gyógynövényeket. Ismerjék meg hatásukat, alkalmazásukat.

➤ Tapasztalják meg tágabb környezetüket, mozduljanak ki az óvodából

➤ Ismerjék meg, és szüleikkel együtt alkalmazzák a szelektív hulladékgyűjtést. Alkalmazzák saját csoportjukban is a szelektív papírhulladék gyűjtését.

Környezeti nevelésünk részét képezi a természet ünnepeinek megünneplése is.

A környezetbarát életmód elfogadásához, a zöld ünnepek körébe bevonjuk a családokat.

A zöld ünnepekre való felkészülés ideje alatt, megismertetjük a gyerekeket az alábbiakkal:

Október 4. Állatok Napja

- Az állatok tiszteletére, megbecsülésére, szeretetére nevelés
- Különböző programokkal, változatos tevékenységekkel színesítjük a témakör feldolgozását, akadályverseny, kiállítások szervezése, látogatása, családi barkácsolás megszervezése, gyűjtőmunka, irodalmi és képzőművészeti reprodukciók, képek gyűjtése.

Október 10. Komposztálás napja

Óvodánk udvarának szépítése, gondozása, őszi falevelek gyűjtése, komposztálása szervezett tevékenység során.

November 3.hete Európai Hulladékcsökkentési Hét

Újrahasznosítható anyagokból barkácsoló tevékenység szervezése.

Március 22. A Víz Világnapja

A víz fontosságára, felhasználására, takarékosagra nevelés. Az állatok napjához hasonló a szervezése.

A mi településünkön kiemelt figyelmet érdemel:

- A Duna és környezetének tisztasága-helyszíni megfigyeléssel.
- A benne és a partján élő állatok megismerése, védelme.

Április 22. A Föld Napja

- Kertrendezés, a környezetünk szépítése a cél.
- „Egy gyerek, egy palánta” projekt.
- Óvoda udvar takarítása, rendezése, kertépítése szülői körrel együttműködve.

Május 10. Madarak és Fák Napja

- Az általános ismereteken kívül óvodánkban és tágabb környezetében élő fák, bokrok, virágok, madarak megismerése.
- Óvodakertünk lakói album bővítése alkalmasszerűen.

A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek birtokába juttatjuk óvodásainkat, mely során felismertetjük a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat. Ezek során alakul ítélőképességük, fejlődik tér-, sík-, és mennyiségsszemléletük.

- Fontosnak tartjuk óvodai életünkben, hogy minden érzékszervével szerezzen matematikai tapasztalatot érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszéd fejlődése, fejlesztése során.

- Gazdagítjuk logikus gondolkodásukat, problémafelismerő és megoldó képességüket, önállóságukat. Alakítjuk társaikhoz, felnőttekhez, környezetükhöz való alkalmazkodó képességüket. Rávezetjük őket az összefüggések felismerésére.
- A szertári matematikai játékgyűjteményt folyamatosan bővítjük, amelyeken keresztül élményeket és ismereteket szerezhetnek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből.

Az alábbi készségekre nagy gondot fordítunk:

- A spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezésére, bővítésére, felelevenítésére.
- Az értelmi képességek – érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - fejlesztésére, a napi és heti tevékenységek és élethelyzetek gyakorlására.
- Sokrétű vizuális-verbális kommunikációra.
- Komplex látásmód, összefüggések felismerésére, a más nézőpontból való látás kipróbálására.

5.7. Munka jellegű tevékenységek

Az örömmel és szívesen végzett munka jellegű tevékenységeket fontos személyiségfejlesztő eszköznek tekintjük.

Nevelőértéke:

- Segíti a cselekvő tapasztalatszerzést, ismeretszerzést a természeti és az épített környezetünkről.
- Fejleszti az eszközök használatához szükséges készségeket.
- Segíti a munkaszervező képesség kialakulását.
- Erősíti a kezdeményező és együttműködési képességet.
- Hozzájárul a gyerekek közötti társas kapcsolatok alakulásához.
- Szerepet játszik az akarat tulajdonságok megalapozásában és fejlesztésében (pl. kitartás, felelősség, kötelességérzet, céltudatosság, önértékelés) mások elismerésére nevelésben.

Ezzel kapcsolatos feladataink:

- Az erejükhez mért feladatadással megteremtjük az önálló munkavégzés lehetőségét, az elvégzett munka örömeinek érzését.
- Ezen a területen is biztosítjuk a rendszerességet és a folyamatosságot, elismerő szavakat.

Óvodánkban gyakorolt munkafajták:

Az önkiszolgálás:

Az első munkaforma, amelyet óvodába lépéstől gyakorolnak. Arra törekedünk, hogy az idetartozó tevékenységekben fokozatosan teljes önállóságra tegyenek szert.

Tartalma:

- testápolással,
- étkezéssel,
- környezet rendjének megőrzésével,
- saját ruházatuk kezelésével kapcsolatos teendők.

A csoport mindennapi életével kapcsolatos munkák:

- megbízatások, kérések teljesítése,
- ajándékkészítés,
- segítség társaiknak.

Közösségi kapcsolatok alakulása, kötelességteljesítés, naposi munka:

Az elvállalt naposi munka a csoport arcukatól függően kerül bevezetésre, amikor már:

- rendelkeznek a munkavégzéshez szükséges készségekkel,
- felfogják a közösségért végzett munka lényegét,
- képesek a munkamegosztásra.

Az óvónők maguk döntenek el a naposok számát, az aktuális tevékenységek tartalmát és mennyiségét.

A kerti munka:

- Kertrendezés, konyhakert, virágoskert gondozása, növényápolás, rend és tisztaság megőrzése.

Természetsarok gondozása

- A közös gyűjtögetések, megfigyelések során ösztönözzük a gyerekeket arra, hogy családjuk bevonásával is gazdagítsuk a természetsarokot.

Állatok gondozása

Madárbarát óvoda c. elnyerésével célunk, hogy a gyermekek egész évben végezzenek madárvédelmi tevékenységet.

- Madárodúk elhelyezése, karbantartása és megfigyelése.
- A téli madáretetéshez eleséggyűjtés, madárcsemege készítés.

- Egész évben madáritató biztosítása.

Óvodánkban évek óta gondozunk ékszerteknőst.

5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Óvodánkban a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység.

Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, sétákon, kirándulásosokon az óvodapedagógusok által kezdeményezett tevékenységi formákban valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges céljának tekintjük a gyermek képességeinek fejlesztését:

- a környezet megteremtésével,
- a gyerekek tapasztalataival,
- élmény nyújtás felhasználásával.

Fontosnak tartjuk:

- a rácsodálkozást, érdeklődést, aktivitást
- sikerélmény biztosítását,
- a gyermek cselekvő aktivitását,
- a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalást,
- felfedezés lehetőségének biztosítását,
- kreativitásának erősítését.

A tanulás lehetséges formái óvodánkban:

- utánzásos minta és modellkövetéses magatartás és viselkedés (szokások alakítása),
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- játékos-cselekvéses tanulás,
- a gyermekek kérdéseire-válaszaira épülő ismeretszerzés,
- óvodapedagógus által irányított megfigyelés tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati feladatmegoldás, problémamegoldás.

A tanulás irányítása során törekedünk személyre szabott, pozitív értékeléssel segíteni a gyermekek személyiségének kibontakoztatását, tehetségük felismerését, továbbfejlesztését

6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyerekek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyerekek többsége az óvodáskor végére, 6-7 éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Azt a szintet, amivel képes megfelelni bizonyos alkalmazkodási követelményeknek, testi -, lelki- és szociális területeken, óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás a szülőkkel egyeztetve, a fejlettség és az életkor együttes figyelembevételével történik.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek szükségesek

A testileg egészségesen fejlődő gyermek:

- 6 éves kora körül eljut az első alakváltozáshoz,
- teste arányosan fejlett, teherbíró,
- megkezdődik a fogváltása,
- mozgása rendezett, egyensúlyérzéke biztos,
- finommotorikája erőteljesen fejlődik, ceruzafogása helyes,
- emberábrázolása teljes, részletes,
- képes irányítani testi szükségleteit,
- szem- kéz-láb koordinációja pontos,
- kialakult kezessége van.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek:

- nyitott érdeklődéssel készen áll az iskolába lépésre,
- érzékelése, észlelése tovább differenciálódik,
- téri tájékozottsága, testsémája kialakult,
- képes szándékos bevésésre, felidézésre,
- szándékos figyelme megjelenik,
- elemi fogalmi gondolkodása folyamatosan bővül,
- érthetően, folyamatosan beszél, kérdez, minden szófajt használ, meghallgatja, megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről,
- mennyiségi ismeretei vannak.

A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek:

- Képes együttműködésre, kapcsolatteremtésre felnőttel és gyerektársal, viselkedése nyugodtabbá válik, önfegyelme alakul.
- Alapvető viselkedési szabályok birtokában van, tud szabályokhoz alkalmazkodni.
- Feladattudata kialakulóban van, törekszik az egyre eredményesebb feladatvégzésre.
- Döntési helyzeteket vállal, próbál megoldani.
- Gyakorolja a véleményalkotást.
- Hasznosítja tapasztalatait.
- Képes a csoportmunkára, szerepvállalásra.
- Toleráns, a különbözőségeket elfogadja.
- A térészlelés fejlesztésével informatikai ismeretei alapozása alakulhat.

A gyermekről folyamatos megfigyelési tapasztalatokat gyűjtünk, szükség esetén az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó szakvéleményezését kéri az intézmény, szülő.

A beiskolázáshoz szükséges Óvodai Szakvéleményt a hatályos köznevelési törvény alapján állítja ki az óvodavezető.

7. Az óvodapedagógusoktól elvárt követelmények a Kompetenciák (8/2013.I.30) EMMI rendelet alapján.

1. Kompetencia: Szakmai feladatok, pedagógiai, módszertani felkészültség

Elvárások:

- Ismerje az óvodai nevelés, óvodai életünk alapidokumentumait.
- Rendelkezzen színvonalas, korszerű szakmai tudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési képességgel.
- Biztosítson élmény gazdag, valóság-hű ismeretsajátítást, önálló megtapasztalást, gondolkodás fejlesztést.
- Módszereit, eszközeit a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazítsa: megfigyelés, játékos tevékenységek, gondolkodtató kérdések, probléma helyzetek előidézésével.
- Ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit, eszközeit.
- Használja ki a tevékenységi területek közötti kapcsolódási területeket.
- Építsen a gyermekek más forrásból szerzett tudására.
- Törekedjen a fokozatosság és a változatosság szempontjainak érvényesítésére.
- Ismerje az óvodás gyermek fejlődésének jellemzőit az óvodáskor végére.
- Szükség szerint tapintatosan korigálja, alakítsa a helytelen szokásokat, téves ismereteket.
- Legyen képes önreflekcióna és önkorrekcióna.

2. Kompetencia: Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításhoz kapcsolódó önreflexiók.

Elvárások:

- Készüljön fel az ismeretnyújtásra szakmailag, módszertanilag, tervei, dokumentációja tükrözze pedagógiai felkészültségét.
- Legyen képes a tevékenységek során felhasználható eszközök, források megfelelő kiválasztására.
- A célok meghatározásakor legyen képes az alapprogram előírásai és az Iránytű pedagógiai programunk összhangjának konkrét megfogalmazására.
- Tervezése legyen nyomon követhető, tükröződjön benne a realitás, a gyerekcsoport életkori sajátossága, a gyerekek érdeklődése, tapasztalatai, a környezeti feltételek.
- Nevelőmunkájának dokumentációja: éves terv
tematikus terv
heti terv
értékelés
- Tudatosan törekedjen a gyerekek motiválására, aktivizálására. Differenciált feladatok adásával tervezze a gyerekek teljes körének bevonását.
- Ismerje fel a tervezés során esetlegesen jelentkező hibákat, a felkészülés hiányosságait. Következtetéseit legyen képes a későbbiekben felhasználni

3. Kompetencia: A tanulás, az ismeretszerzés támogatása

Elvárások:

- Biztosítson minél változatosabb, többfajta tevékenység egy időben történő gyakorlásához megfelelő feltételeket.
- A játékhoz és egyéb tevékenységhez szükséges eszközöket kellő pedagógiai kultúrával kutassa fel, ha szükséges szerezzze be.
- Támaszkodjon a gyermekek tapasztalataira, aktuális élményeire a tevékenységek tervezésében, szervezésében.

- Igyekezzen felkelteni és fenntartani az érdeklődést, figyelje a motiváltságot, mely alapvető feltétele az aktivitásnak, a közös tevékenységekbe való bekapcsolódásnak.
- Élmények nyújtásával segítse elő a minél sokrétűbb és komplexebb ismeretszerzést.
- Alakítsa ki az óvodai tevékenységekhez való pozitív viszonyt. (nyugodt légkör, rendezett környezet, vonzó tárgyi feltételek)
- Teremtsen döntéshozó szituációkat, önálló tapasztalatszerző lehetőségeket.
- A hibák, hiányosságok megfogalmazásakor ügyeljen arra, hogy tárgyszerű legyen, adjon mindenkinek lehetőséget a hibajavításra.
- Ismerje fel a tanulási illetve magatartási problémákat, a megoldás érdekében konzultáljon szülővel, megfelelő szakemberrel.
- Legyen képes a hagyományos és az információ kommunikációs technikára épülő eszközök célszerű alkalmazására.

4. Kompetencia: A gyermekek személységének fejlesztése, egyéni bánásmód érvényesülése, sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési magatartási, nehézséggel küzdő gyermek többi gyermekkel együtt történő sikeres neveléséhez szükséges módszertani felkészültség.

Elvárások:

- Úgy tervezze meg a tevékenységeket, hogy azok minél több érzékszervre hassanak; látás, hallás, mozgás, verbális kommunikáció együttesen szolgálják a képességek fejlesztését, a személyiségfejlesztést.

- Törekedjen a kreativitás, jellemformálás, problémamegoldó képesség fejlesztése, a csoportba való beilleszkedés segítésére. Az értékelésnél a gyermek önmagához viszonyított fejlődését hangsúlyozza.
- Alakítsa ki és fejlessze a gyermekekben az alapvető erkölcsi normákat, mint a máság elfogadása, együttérzés, segítőkészség, figyelmesség. A hibákat a gyermeki megértést segítő, korrekt és tapintatos módon javítsa.
- Legyen képes a gyermekek egyéni szükségleteit figyelembe véve olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik az értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését, az egészséges életmód alakítását.
- Legyen képes a tehetséges a nehézséggel küzdő vagy sajátos nevelési igényű, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a különleges bánásmódot igénylő gyermeket felismerni, hatékonyan nevelni, fejleszteni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.
- Legyen érzékeny a gyermekek, családok problémáira, törekedjen az egészséges személyiségfejlesztés feltételeinek biztosítására.
- Legyen érzékeny saját eredményeire, kudarcaira. Következtetéseket és feladatokat fogalmazzon meg saját szakmai fejlődése érdekében.
- Ismerje fel a gyermekek személyiségfejlődésében jelentkező zavarokat, nehézségeket, lehetőség szerint segítse ezek megoldását. Ha szükséges megfelelő szakemberhez irányítsa a gyermeket, a családot.

5. Kompetencia: A gyermekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, csoportirányítási tevékenység.

Elvárások:

- Személyes példájával kölcsönös tiszteletre, egymás elfogadására az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására neveljen, különös tekintettel a nemzetiségi gyermekek esetében is.
- Fejlessze a közösségen belüli „én-szerep” felismerését, a tolerancia, az empátia és pozitív „együttgondolkodás” képességét.

- Törekedjen a baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes, vagy a konfliktusok kompromisszumos megoldására.
- Csoportjában tudatosan alkalmazza a konfliktus megelőzés módszereit, közös szabályalakítást, értékelési szempontokat, pozitív példák megerősítését valamennyi tevékenységben, kiemelten a játékban.
- Fejlessze a gyermekekben az önfegyelem, türelem, önállóság, feladattudat, szabálytudat képességét, az egymásra figyelmet, a másik fél mondanivalójának türelmes meghallgatását.
- Fejlessze a társakért, a csoportért érzett felelősség kialakítását. Tudatos módszerválasztással segítse a csoporttagok közösség iránti erősítését.
- Legyen képes folyamatosan együttműködni a szülőkkel.

6. Kompetencia: A pedagógiai folyamatok és a gyermek személyiségfejlődésének

folyamatos értékelése, elemzése.

Elvárások:

- Ismerje az óvodás gyermek érési sajátosságait, törekedjen valamennyi apró, pozitív irányba történő változás megerősítésére.
- Folyamatos ellenőrzéssel, értékeléssel kitartó tevékenykedésre készítse a gyermeket. Rendelkezzen gazdag értékelési eszköztárral. Legyen képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására, vagy önálló eszközök elkészítésére. Pozitív megerősítéssel, az elért eredmény dicséretével további erőfeszítésre ösztönözze a gyermeket.
- A gyermek fejlődésének megfigyelését szolgáló feljegyzések vezetése, felmérés, elemzés évente minimum két alkalommal történjen meg.

- Az értékelés során legyen képes figyelembe venni a differenciálás szempontjait, a szülőktől kapott, gyermekük fejlődésére vonatkozó információkat is.
- A fejlesztésre vonatkozó tervét az egyéni sajátosságoknak megfelelően alakítsa, szükség esetén módosítsa saját gyakorlatát is.

7.Kompetencia: Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás.

Elvárások:

- Törekedjen szakmai és nyelvi szempontból az igényes nyelvhasználatra, személyes példamutatással nyelvtanilag helyes, jól érthető, tiszta beszédre.
- Irányítsa a figyelmet a magyar nyelv tiszteletére, a nyelvi megfogalmazások gazdagságára.
- Segítse elő- kommunikációs helyzetek teremtésével-gyermekek beszédkedvének felkeltését, biztosítsa a folyamatos szókincsbővítést.
- Tegye képessé a gyermekeket egymás meghallgatására.
- Ápoljon a kollégákkal, szakszolgálatokkal, más intézmény munkatársaival partnerközpontú kapcsolatot a gyermekek fejlődése érdekében.
- Legyen tájékozott az óvodapedagógiai szakirodalomban.
- Rendelkezzen önfejlesztési képességgel, igénnyel.
- Rendelkezzen a reális önértékelés képességével, legyen nyitott és befogadó a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára.
- Legyen tájékozott a pedagógus szakma jogi és etikai szabályairól, az óvodapedagógusi hivatáshoz kötődő információs forrásokról, szervezetekről.

- Pedagógiai helyzetekben legyen képes együttműködésre, kölcsönösségre, segítő kommunikációra.
- Kísérje figyelemmel saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását.
-

8. Kompetencia: Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

Elvárások:

- Legyen tájékozott az őt érintő pedagógiai kérdésekben, a szakmát érintő változásokban, a szakterület etikai kérdésekben.
- Munkáját a pontosság, megbízhatóság, önállóság jellemezze.
- Legyen tisztában erősségeivel és gyengeségeivel, tudatosan tervezze saját szakmai jövőjét.
- Elemezze, értékelje és fejlessze szóbeli és írásbeli kommunikációját.
- Munkájában alkalmazzon új, módszereket, tudományos eredményeket.

8. Gyermekvédelem az óvodánkban

A Magyar Köztársaság az 1991. évi LXIV. Törvénnyel 1991. november 20-án hirdette ki a gyermekek jogáról szóló egyezményt. 1997-ben megszületett a gyermekvédelemről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXL. törvény. Mindezen dokumentumok képezik gyermekvédelmi munkánk törvény alapját.

Napjainkban a gyermekvédelemnek nemcsak a szociális méltányosság megítélésében van fontos szerepe, hanem a gyermekek családon belüli megítélésében is. A gyermekek biztonságra, nyugalomra, megértő szeretetre vágnak otthonukban és az óvodánkban is.

A gyermekvédelmi feladatok megszervezésére és ellátására felkértünk és megbíztunk egy kollégánknak, aki munkatervben rögzíti az éves gyermekvédelmi feladatokat.

Ezen feladatok ellátása valamennyi óvodapedagógus kötelessége.

- A gyermekekkel szemben nem alkalmazunk hátrányos megkülönböztetést származása, nemzeti, etnikai, vallási hovatartozása, hozzátartozója miatt, vagy bármilyen más okból.
- Tiszteletben tartjuk a gyermekek személyiségét, emberi méltóságát és óvjuk minden fizikai, lelki erőszakkal szemben.
- Valljuk, hogy a kisgyermekkor nem a kötelességek, hanem szabadság ideje, melyben a gyerekeknek joga, hogy egészséges és biztonságos, egyenlő hozzáférést biztosító környezetben nevelődjön.
- Hangsúlyozzuk, hogy az óvoda csak kiegészítője a családi nevelésnek, ezért fontos a család és az óvoda kapcsolattartásának sokoldalúvá tétele.
- A gyermekek fizikai, lelki szükségleteinek biztosítása a gyermekvédelmi törvény szellemében.
- A családi nevelés szakszerű segítése, bizalom elvű kapcsolat kiépítése, az adódó problémák felismerése, okok felderítése, javaslatok adása, szakirodalom ajánlása, kölcsönzése.
- Migráns gyermekek befogadása.
- Különböző allergiák, lázgörcsök ellátása szülővel történő egyeztetés alapján.
- Szülők tájékoztatása mindenről, ami a gyermek személyiségét érinti.
- Fontosnak tartjuk a gyerekről szóló szakmai, egészségügyi információk átadását:
  - csoportban,
  - helyettesítéskor.

Amennyiben erőszakot, rossz bánásmódot, elhanyagolást tapasztalunk, intézkedünk:

- Családot látogatunk.
- Környezettanulmányt készítünk.
- Felvesszük a kapcsolatot a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal.
- Konzultálunk a közös munka lehetőségeiről.

Minden nevelési év kezdetén tájékozódunk a gyerekek szociális háttéréről, családlátogatás és információ csere keretében. Figyelünk az évközi változásokra is.

A helyi Önkormányzati Szociális Osztályának jelezzük a rászoruló szülők igényét a rendszeres, illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra.

A szülőket megbeszéléseinken és a központi faliújságon tájékoztatjuk a gyermekvédelmi felelős személyéről, valamint elérhetőségéről.

Gyermekvédelmi felelősünk figyelemmel kíséri a város gyermekvédelmi eseményeit, tájékoztatja a kollégákat a törvényi változásokról, a szükséges teendőkről.

9. Érvényességi rendelkezések

Iránytű Pedagógiai programunk érvényességi ideje:

2019.szeptember 16.

A felülvizsgálat és módosítás történet:

- jogszabályi előírás, ill. változás,
- fenntartói határozat,
- eredmények beépítése,
- kevésbé eredményes elképzelések elhagyása,
- nevelőtestület 50 + 1%-os javaslata alapján.

A pedagógiai programunk nyilvánossága:

Megtalálható:

- Minden csoportban
- Vezetői irodában
- Szülői faliújságon
- Óvodánk honlapján
- Fenntartónál

10. Legitimációs záradék

Iránytű pedagógiai programunkat a nevelőtestület egyhangúan elfogadta.

A határozat száma:

Jóváhagyta:

Kissné Rózsavölgyi Andrea

Dátum: 2019.09.16.

A nevelőtestület képviselőjében

Dombóczyné dr. Kócsk László

Dátum: 2019.09.16.

Kuratóriumi Elnök

Dunakeszi Óvodásokért Alapítvány

Dunakeszi, 2019.09.16.

[Handwritten signature]
Óvodavezető